

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/28836-1
Saksbehandler Kathrine Bakke-Pedersen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	17.09.2025

Tildeling av midler gjennom tilskuddsordningen for etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud 2025

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse vedtar forslag til fordeling av tilskuddsmidler til kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud på Agder.

Vedlegg

tabell frisklivsmidler 2025

13672 - Innvilgelse av tilskudd 2025

Sammendrag

Agder fylkeskommune forvalter 1 300 000 kroner gjennom den statlige tilskuddsordningen «Etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud». Tilskuddsordningen skal stimulere kommunene til etablering og videreutvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud. Midlene i 2025 forslås fordelt mellom de av årets søkere som imøtekommer de prioriterte søknadskriteriene, og ettersom det var mange kommuner som søkte om midler i 2025, vil tildelingsbeløpene for de fleste være mindre enn søknadssummen. I tråd med anbefalingen fra HUF om å jobbe for et likeverdig tilbud for etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud i alle kommunene i Agder, er det lagt vekt på å gi støtte til kommuner som har kommet kortest i dette arbeidet. Det er også informert om tilskuddsordningen på statsforvalteren i Agders årlige samling med informasjon om ulike tilskuddsordninger for kommunene i Agder. Alle kommuner som har søkt om å få midler overført fra 2024 får dette innvilget.

Saksopplysninger

Hensikt med ordningen

Tilskuddsordningen skal stimulere kommunene til etablering og videreutvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud som bidrar til å fremme helse og livskvalitet, forebygge sykdom, tidlig intervensjon, og til at brukerne lærer å mestre livet med sykdom. Fylkes tilskuddsmidler skal dekke utgifter som retter seg mot målet om å stimulere til utvikling av kommunale helse- og omsorgstjenester som støtter opp under og realiserer målene i Samhandlingsreformen og NCD-strategien, og til bedre ressursutnyttelse av samlet innsats i helse- og omsorgstjenesten.

Målgruppen er personer som har økt risiko for å utvikle eller har utviklet sammensatte helseplager og kronisk sykdom, og som trenger hjelp til å endre levevaner og til å mestre livet med sykdom og plager.

Regelverk og retningslinjer for tilskuddsordningen er beskrevet vedlagt i tilskuddsbrevet fra Helsedirektoratet.

Omfang

Mange kommuner har en veletablert frisklivssentral, og noen sentraler har fått tilskudd over flere år. Enkelte kommuner har fått bevilget midler i 2024, og søker midler i 2025 for videreutvikling av det som ble påstartet i 2024. Dette vil prioriteres.

Kristiansand kommune er utviklingssentral. Dette innebærer et ansvar for å utvikle arbeidet i regionen, med utprøving av tiltak, erfaringsdeling og hospitering. Det innebærer også gjennomføring av regional nettverkssamling, med faglig inspirasjon, og deltakelse i nasjonal sammenheng i nettverk med andre utviklingssentraler i landet.

Tildeling 2025

13 kommuner i Agder har søkt på tilskuddsordningen. Det er til sammen søkt om 4 880 300 kroner. Forslaget til tildeling er beskrevet i «Tildeling frisklivsmidler Agder 2025») som er vedlagt saken.

Alle søknader er vurdert opp mot tilskuddets formål og presiseringer i utlysningen, samt regelverk for ordningen:

- Målgruppe for tiltaket er i tråd med tilskuddets formål og i henhold til veilederen.
- Tilskudd kan gis til samme formål i inntil 3 år.
- Tiltak for etablering av frisklivstilbud, samt modeller og tiltak for forebygging og tidlig oppfølging av risikogruppe er prioritert.
- Samarbeid mellom kommuner er prioritert.

Vurderinger

Frisklivssentral er ingen lovpålagt tjeneste, men stadig flere kommuner utnytter mulighetene som ligger i frisklivsarbeidet inn mot kommunenes forebyggende helsetjenester. Noen kommuner har lyktes i å etablere og organisere frisklivssentralen på en måte som gir stabilitet i tilbudet og bedret ressursutnyttelse av samlet forebyggende innsats i helse- og omsorgstjenesten.

Flere kommuner har vedtatt etablering og drift av frisklivssentraler i sine kommunale planer, men dette gjelder ikke alle. I enkelte kommuner er ikke frisklivssentralen en del av en helhetlig helse- og omsorgstjeneste, men organisert som enkeltstående tiltak. Dette gir et sårbart og variert tjenestetilbud. For små kommuner kan det være sårbart og krevende å planlegge for målrettede og bærekraftige tiltak. Tettere samarbeid mellom kommuner vil være med på å gi tjenesten økt stabilitet, både for kommunen og innbyggerne.

Regionplan Agder 2030

Frisklivssentralene er en kommunal helsetjeneste. Tjenesten skal bedre folkehelsen, være tilgjengelig for alle og med lav kostnad for den enkelte. Som en viktig del av det forebyggende arbeidet i kommunene vil videre utvikling av frisklivssentralene og samarbeid med disse tak med inn i arbeidet med å nå målene i Regionplan Agder 2030.

Økonomiske konsekvenser

Frisklivssentralene er en fast tilskuddsordning hvor fylkeskommunene fordeler øremerkede midler fra Helsedirektoratet. Fylkeskommunen har ingen utlegg i ordningen. Tilskuddene belastes prosjekt 300 10001 «Etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud».

Konklusjon

Tilskuddsmidler for ordningen «Etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud» for 2025 fordeles mellom de kommunene som tilfredsstiller utlysningens kriterier, og det gjøres en prioritering med utgangspunkt i HUF sin anbefaling om å legge til rette for et likeverdig tilbud i kommunene i Agder. Alle som søker om overføring av midler fra 2024 får dette innvilget.

Kristiansand, 02.09.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør